

TRICHOFERUS CAMPESTRIS

SZKODNIK ROŚLIN ZDREWNIĄŁYCH ROZPRZESTRZENIAJĄCY SIĘ W EUROPIE

Dorosły chrząszcz *T. campestris* (po lewej) oraz larwa szkodnika w paliku wierzbowym stanowiącym część płotu (przegrody) importowanego z Chin do Szwecji (po prawej); fot. https://www.flickr.com/photos/tamas_nemeth/41654631140?form=MY01SV&O (po lewej) oraz Linda Kallin, NPPO Szwecji, <https://gd.eppo.int/taxon/HESOCA/photos> (po prawej).

Larwy *T. campestris* w opakowaniach drewnianych pochodzących z Indii (po lewej) oraz Chin (po prawej); fot. Punkt Granicznej Kontroli Fitosanitarnej w Antwerpii (Belgia). <https://gd.eppo.int/taxon/HESOCA/photos>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Trichoferus campestris pochodzi z Dalekiego Wschodu. W Azji występuje w Chinach, Iranie, Japonii, Kazachstanie, Korei (Południowej i Północnej), Kirgistanie, Mongolii, Tadżykistanie, Turkmenistanie, Uzbekistanie. Został on zawleczony do Ameryki Północnej (Kanada, USA) i Europy (Armenia, Azerbejdżan, Czechy, Litwa, Łotwa, Mołdawia, Niemcy, Polska, Rumunia, Rosja (część Europejska i Azjatycka), Słowacja, Szwecja, Ukraina, Węgry. W Polsce szkodnika stwierdzono po raz pierwszy w 2008 r. na gałęziach drzew owocowych. Było też kilka przypadków odłowienia dorosłych chrząszczy na pułapki świetlne oraz w drewnie opałowym pozyskanym z brzozy, a nawet stwierdzenie niewielkiej populacji tego gatunku w Legnicy, gdzie na chwilę obecną nie jest on już notowany.

Larwy są barwy żółtawej, długości 15-32 mm, drążą chodniki w pniach i gałęziach roślin. Dorosłe osobniki *T. campestris* są wydłużone, równoległe i mają 10–24 mm długości. Ciało, pokrywy i nogi mają zabarwienie od ciemnobrązowego do brązowo-pomarańczowego, przy czym nogi i czułki są zwykle jaśniejsze niż ciało. Znaczna część głowy, przedplecza i pokryw pokryta jest drobnym meszkiem.

Rośliny żywicielskie

Żywicielami szkodnika są rośliny zdrewniałe przede wszystkim liściaste, a rzadziej iglaste, należące do ponad 50 rodzajów, wliczając w to drzewa leśne, ozdobne i owocowe.

Objawy występowania i szkodliwość

Największe szkody wywołują larwy, które drążą chodniki w pniach i gałęziach roślin. Charakterystycznymi objawami porażenia drzew przez *T. campestris* są otwory wylotowe chrząszczy (średnica 6-9 mm) na pniach i gałęziach, odchody larw wraz z trocinami u podstawy porażonych drzew oraz chodniki larwalne pod korą lub na bielu. W wyniku żerowania może następować żółknięcie

drzew, przerzedzanie liści, zamieranie korony, łuszczenie się kory i tworzenie się pędów przybyszowych. Gatunek ten jest także szkodnikiem technicznym drewna. Porażone drewno ma obniżoną wartość handlową z uwagi na obecność w nim chodników larwalnych. Brak jak dotąd doniesień, aby na obszarze swojego występowania gatunek ten był szkodnikiem o dużym znaczeniu gospodarczym

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Szkodnik może ulegać rozprzestrzenianiu się głównie wraz z drewnem liściastym i iglastym, okrągłym i przetartym, wliczając w to opakowania drewniane, drewno opałowe oraz różne wyroby z drewna, takie jak tace na sztuce, meble wykonane z pełnego drewna, rzeźby, donice, ramy do obrazów, ozdobne kosze z drewna i dekoracje do domu. Natomiast przeniesienie z roślinami do sadzenia jest mało prawdopodobne, gdyż szkodnik atakuje generalnie starsze drzewa o większej średnicy pni i gałęzi.

Zwalczanie

W lasach stosuje się różne techniki urządzania lasu ograniczające rozwój szkodnika. Do zwalczania owadów stosuje się insektycydy. Silnie porażone drzewa wycina się, a następnie rozdrabnia i niszczy przez spalanie. Porażone drewno poddaje się zabiegowi np. przy pomocy wysokiej temperatury lub fumigacji, względnie niszczy, gdy stopień porażenia jest wysoki.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Trichoferus campestris* nie podlega obowiązkowi zwalczania (nie jest to agrofag kwarantannowy w Unii).